॥७॥७॥

॥श्रीरामविजयग्रंथसप्तमोध्याय प्रारंभः॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

श्रीगणाधिपतयेनमः॥ चंडकिर्णोस्रकुळमंडणा॥ अमळकमळदळाक्षारघुनंदना॥ जळजो
॥१॥ द्भवजनकाजगजिवना॥ पतितपावनाश्रीरामा॥१॥ विद्वज्जमानसमराळा॥ कामांतकध्या
यभक्तवछळा॥ अनंतवेशा त्रीभुवनपाळा॥ दिनदयाळारघुपति॥२॥ जयजय अविद्या
विपिनदहना॥ निजभक्तकैवाल्याहृदयरत्ना॥ जगदाध्धारामुनिजनरंजना॥ दुर्जन
भंजना राघवेशा॥३॥ मागांषट्कमेध्य[illegible]कथन॥ वशिष्टेरामउपदेशुन॥ मगविश्वामि
त्रेगाधेउन॥ यागरक्षणाचेनिकाजें॥४॥ आ[illegible]गेरथिंतकरुनिस्नान॥ कौशिकरामलक्षु
मण॥ सारुनियांनेमअनुष्ठान॥ सत्क[illegible]रणवरोक्त॥५॥ धनुर्वेदनानामंत्र॥ कोणते
समईकैसेंप्रेरावेंशास्त्र॥ तेंरामाशिजवघेंमंत्रशास्त्र॥ विश्वामित्रउपदेशि॥६॥ युध्या ॥१॥
चिनानायुक्तिकळा॥ विश्वामित्रसांगतोचिसकळा॥ राघविंआकळिल्यातेवेळां॥

Joint project of Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

२अ

डौराओं वळा करतळिंचा॥७॥सुर्तिमंत अस्त्रदेवता॥रामचरणिं ठेविति माथा॥मग हृद
ई प्रवेशति सकळा॥ऐकिं अकुज यापरि॥८॥पाहा वया श्रीरामाचें धैर्य मानस॥विश्वा
मित्र ह्मणे त्यास मयास॥यणे मार्गें ऋषि गेले सिध्धाश्रमास॥ताटिकेने सांस भक्षिलें॥९॥
येणे मार्गें रघुपति॥जाउं नये भय वाटतें चित्तिं॥रामा गे चुकउनि त्वरित॥जावें पैं सिध्धाश्र
मासि॥१०॥ऐसें कर्तां कौशिकाचें वचन॥श्रीराम बोले हास्यवदन॥जेणें विश्वामित्राचें कर्ण॥
त्र सहो उनि सुखावति॥११॥स्वामि तुम [illegible] करुनि॥माहा का कउभा फोडिन बाणि॥तेथें
ताटिकेशि कोण गणि॥ये च क्षणि मारिन मि॥१२॥कौशिकाचें मनि संदेह होता॥कि हे बा
ळकें विझुंझलि आतां॥या संशयाचि मुळ कथा॥रामवचनें विसरला॥१३॥मग रथावरि
बैसोन॥ताटिकेशि पाहा लकानन॥त्याच मार्गें तिचे स्थान॥जातें जाले ते धवां॥१४॥वाट

११९४

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(3)

वेगें जात स्यंदन ॥ अपार भुमि टाकिलि क्रमुन ॥ जैसें अैक तां हरिकितेन ॥ पापें खंडोन भस्म हो
॥२॥ ति ॥१५॥ पुढें देखिलें घोर अरण्य ॥ वृक्ष लागले परम सघन ॥ चालाव या स्यंदन ॥ मार्ग पुढें फु
टेनौटें ॥१६॥ रामा सह्मणे गांधिनंदन ॥ राघवा हें ताटिकारण्य ॥ आतां येईल तेथां वोन ॥
वास काढुनि मनुष्याचा ॥१७॥ तो हा कर्प [illegible] अकस्मात ॥ जैसें कल्प देखे कृतांत ॥ विश्वा
मित्र जाणा म्हणे याभित ॥ रक्षिं म्हणे राघव [illegible] ॥१८॥ तुम्हास दश सहस्त्रांचें बळ ॥ अैसि ताटि
का परम सबळ ॥ पर्वेल सांरखीं विलि विशा[illegible] ॥ असें उदराति यत्चे ॥१९॥ ते कुंभकर्णाचि भ
गिनि ॥ बहुत विशाळ राक्षसिणि ॥ [illegible] तगोंदि तधरोनि ॥ दोह खालें रगाडित ॥ स्या
ताटिका मार्गें जातां सहज ॥ मुखिं घालुनि रगडि गज ॥ बनोपवनि शोधुनि द्विज ॥ नित्य भक्षि ॥२॥
सांक्षपें ॥२०॥ प्रेलरक्तें वस्त्र भरलिं ॥ ते आपणा भोंवति वेष्टिलिं ॥ मनुष्य शिरें कर्णि बांधिलिं ॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

३४

बहुल दाढवक्रिने ॥२२॥ नरशिरांच्या जपादमाळा ॥ शोणितें चर्चित पैगळां ॥ कपाळिं शेंदुर चर्चि
ला ॥२३॥ बाबर झोटि मोकळीया ॥२३॥ दादशगा वपसरिले वदन ॥ पांच गावयेकेक स्तन ॥ अ
गणित राक्षसिसेवें घेउन ॥ रामावरि लोटलि ॥२४॥ सखियांस ताटिका ह्मणे लक्षणि ॥ यापं
थें येत मनुष्याचि श्राणि ॥ नरमांसाचि आजि धणि ॥ तुह्मास देईन निर्धारें ॥२५॥ विश्वामि
त्र ह्मणे चापपाणि ॥ हे राक्ष विशाळ गगनि [illegible] तगर्जे ताति राक्षसिणि ॥ ताटिके सहित पा
हें पां ॥२६॥ रामा काढि कोदंड ॥ वसणि ॥ जैसा याज्ञीकें फुंकिजे अग्नि ॥ किं अकस्मात उगवे
वासरमणि ॥ यामिनि अंति पुर्वेशि ॥२७॥ शीत वोढिलें आकर्ण ॥ करकराट घोषदारुण ॥ जा
कासवें चियोडिला बाण ॥ प्रळयचपळे सारिखा ॥२८॥ बाणाचें अर्धचंद्राकार वदन ॥ करि थां
वत्या वायुचें खंडण ॥ रामें वोढुनि आकर्ण ॥ सोडिला बाण तेसमई ॥२९॥ रक्षासहित राक्ष

Joint project of Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(५)

शिणि॥ मुख्य ताटिका हृदया पासुनि॥ छेदुनि पाडिलि तत्क्षणी॥ घोष गगनि न समाये॥३०॥ जाली
॥२॥ प्राण राक्षशिणि॥ ताटिका गर्जलि तत्क्षणि॥ तो घोर विमानि ऐकोनि॥ देव सर्वांग डबडिले॥३१॥
म्हणलि विजई श्रीरघुविर॥ देव वर्षति सुमनभार॥ ब्रह्मानंदे विश्वामित्र॥ रामा कागि आलिंगि॥३२॥
म्हणे रविकुळभुषण रघुविरा॥ राजिवनेत्रा सुकुमारा॥ तुझि धनुर्विद्या रामचंद्रा॥ आजि म्या
द्रिष्टि देखिलि॥३३॥ जैसें येका चनावेकसनी॥ कारट्या वधिपापें जालि जळोन॥ तैसें ताटिके
सहित वन॥ येकाचि बाणे खंडीले॥३४॥ ताटिका न्यारतें केसनि॥ असंभाव्य रंगलि मेदि
नि॥ देवदुंदुभि वाजविति गगनि॥ आला न्याय पाणे सिधाश्रमा॥३५॥ जैसें वर्षकाळि गंगेचें पु ॥२॥
र॥ तैसे येकदुन धांवति ऋषेश्वर॥ समस्तों शिवंदुन रघुविर॥ भेटता जाला ते काळि॥३६॥
यज्ञमंडप शास्त्रप्रमाण॥ कुंड वेदिका भुमि साधुन॥ न्यार द्वारे अष्ट कोन॥ करिति साधुनि प्रतेक
॥३७॥

सकळसामग्रि सिध्य करुन॥ आरंभिला माहा यज्ञ॥ रामासि ह्मणे गांधिनंदन॥ मखरक्षण
कीरिजो लागे॥३८॥ तुवां ताटिका वधिलि हा समाचार॥ जे को निधांवति रजनिचर॥ मारि
चि सुबाहु भयंकर॥ प्रळय थोर करितिल॥३९॥ यालागिं नरविर पंचानन॥ सांभाळिं चहुक
डे रघुनंदन॥ परम कपटि राक्षस जाण॥ पर्वतशिळा टाकिति॥४०॥ श्रीराम ह्मणे माहा ऋषि॥
तुह्मि चिंता न करा बिमानशि॥ शिक्षा ल[illegible]उतांतासि॥ विघ्नकर्ते आलिया॥४१॥ ऐको
निश्रीरामाचें वचन॥ उल्हासले ऋषिचें मन॥ मग दिक्षा ग्रहण गांधिनंदन॥ आरंभ करि
यज्ञासि॥४२॥ जैसिं शशिवेष्टित तारांगणें॥ किं मित्र वेष्टित जैसिं किर्णें॥ तैसा ऋषि वेष्टित
गांधिनंदन॥ कुंडासहित विलसे॥४३॥ ओंकारा सहित स्वाहाकार॥ अवदाने टाकिति
सत्वर॥ उठिला मंत्रांचा गजर॥ वषट्कार घोष पै॥४४॥ तो अस्ता गेला वासरमणि॥ दोन प्र

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(5)

हर झालिर झनि॥ पिशितासन आले धावोनि॥ तटिकेच्या कैवारे॥४५॥ विसकोटि रजनिच
॥४॥ रा॥ मुख्य सुबाहु असुर॥ सिध्धश्रमा समिप सत्वर॥ हाक फोडिल पातले॥४६॥ हाक भैकोनी
दारुण॥ भयाभित जाले ब्राह्मण॥ गळत हातिंचे [illegible]वदान॥ वदनि बोबडि वळतसे॥४७॥ म्हण
ति रक्षिं रक्षिं रघुनंदना॥ नरविरश्रेष्ठ गो विप्रपाळणा॥ श्रीराम म्हणे वो ब्राह्मणा॥ चिंता कां
हिन करावि॥४८॥ येक म्हणे ब्राह्मण॥ रघु[illegible] राम आणि लक्षुमण॥ पर्वताकार राक्षस सं
पुर्ण॥ विसकोटि पातले॥४९॥ येक द्वारे हे र[illegible]ले॥ राझ्ये द्वारे राक्षस संचरति॥ केशि होईल
अंतिं गति॥ पळावया वाव पै नाहिं॥५०॥ विप्र[illegible] म्हणे स्वस्थ करा मन॥ मानव नव्हे रघुनंद
न॥ पुराण पुरुष आदिनारायेण॥ राक्षस वधा अवतरला॥५१॥ तों पर्वत आणि पाषाण॥ य ॥४॥
ज्ञमंडपावरि पडतिल येउन॥ हाक फोडिती दारुण॥ रघुनंदन काय करि॥५२॥ कोदंड वोढुनि आकर्णे॥

5A

सोडि बाण पाटि बाण ॥ राक्षसांचि शिरें कर चरण ॥ तरलटां तुटताति ॥५३॥ राक्षस परम अतुर्बे
कि ॥ जेहिं सुरांचे मुगुट पाडिले तळिं ॥ हाकादेति अंबरकिं ॥ यज्ञमंडप वेष्टिला ॥५४॥ येकउ
डति अंबरिं ॥ प्रेतटाकिति यज्ञमंडपावरि ॥ मग रघोत्तम अयोध्याविहारि ॥ सर्वदारिं व्या
पक ॥५५॥ जिकडे ति कडे रघुनंदन ॥ व्यारदोरें जहव कोन ॥ अष्ट दिशा व्यापुन ॥ सोडि बाण
श्रीराम ॥५६॥ मंडपाच्या याकळसावरि ॥ उभा राम कोदंडधारि ॥ बाणाचा प्रज्वन्य ते अवसरि ॥
वहु करुनि पाडित ॥५७॥ राम रूप असंख्यात ॥ याग मंडपा पुढें वेष्टित ॥ बाणाचा पुर वर्षत ॥ सं
व्हार होत असुराचा ॥५८॥ मंडपावरि आणि खालते ॥ सर्व व्यापिले रघुनाथें ॥ तिकेटवावया पु
रले ॥ रामाविण स्थळ नसे ॥५९॥ तुणिरां तुन किति बोदिसार ॥ शेषास त्याचा न कळे पार ॥ कि
ले खकापासुनि अक्षरें ॥ साचार ॥ किति निघति कळेना ॥६०॥ मुखांतुन शब्द निघति ॥ त्याचि

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

6

नक्केच्चि जैशि गणाति॥ किंमेघधारा वर्षेति॥ नाहि निति लयांशि॥६१॥ किंमाहा कविचि पद्य
॥५॥ रचना॥ किलि जाल्हि ककेना॥ कि कुबेरभांडारिच्चि गणणा॥ कदां ककेना कोणातें॥६२॥ मे
रुपाटगिरं रत्नखाणि निश्चिति॥ त्यां तुनर ते किति निघति॥ किंपृथ्विवरि त्रणांकुर फुटति॥
नाहि गणलिलयांशि॥६३॥ किशास्त्रां समवेत अनेक अर्थ॥ बुधिबळें करिलि पंडित॥ तैसे रा
मबाणाशि नाहि अंत॥ तुणिर निश्चि तरि तानक्के॥६४॥ मेघसमुद्र जळनेतां॥ पारतोरिता
नक्केलखलां॥ कि विष्णु महिमा वर्णितो॥ नसरे सर्वथा कल्पांति॥६५॥ तैसा उण। नक्कुतुणि
र॥ कोट्यानु कोटिनी घति शर॥ तो होता राक्षसांच्या संव्हार॥ समरथिर श्रीराम॥६६॥
विसकोटि राक्षस देख॥ येकला राम अयोध्यानायक॥ परिते मगंड्रावरि जंबुक॥ अपार जै ॥५॥
सेपातले॥६७॥ किंदंदशुक मिळान अपार॥ धरु आले खगेश्वर॥ प्रळय अग्नीवरि पतंगकार॥

६७

विझवावयाझें पावलि॥६८॥ किं बहुतमि कोन रवद्योत॥ धरं ह्मणत्ति आदित्य॥ किं शलभमिं को
निसमस्त॥ माहामेरु उचलुं ह्मणति॥६९॥ येक लाचि फारशा धरा॥ परि अवनिके की निर्वैर॥ ये
केले निनरसिकें संभार॥ दैत्य पुर्विं आरिले॥७०॥ आसो राक्षसां ऱ्याला खाल्या॥ रामे भुलिंगा
शिस मर्पिल्या॥ मरिचिसुबाहु सेवकां॥ गदा घेउनि धाविन्नले॥७१॥ रामें काढिला निर्वाणबा
ण॥ ज्या शरमुखिं सुर्य सुन॥ सुबाहुचा केर लक्षुन॥ केले संधान राघवें॥७२॥ जैसा विहंगम वे
गे करुन॥ रश्मिं धांवे फळ देखोन॥ तैसा सवेग गेला बाण॥ शिर उडविलें सुबाहुचें॥७३॥ त्या
बाणाचा पिसारा किंचित॥ मरिंचिस लागला अकस्मात॥ त्या शरवातें अद्भुत॥ मरिचि
उडोन गेला पै॥७४॥ कि खगेश्वराचे फडत्कारिं॥ अन्ध्र उडोन जालि दिगंतरि॥ तैसा म ॥६
रिचि समुद्राभितरि॥ जाउनियां पडियेला॥७५॥ परम हाउ निभ्रमित्त॥ लंकेशि गेला था

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai joint project

(४)

केपकला॥ वाटेपाटि लागला रघुनाथ॥ परतोन पाहाल घडिघडि॥७६॥ लंकेसराक्षस सत्रवेसो
॥६॥ न॥ राक्षसेंद्रास सांगे वर्तमान॥ ह्मण मानव नव्हे रघुनंदन॥ आदिपुरुष अवतरला॥७७॥ अव
घा अंकोनि रसांतल॥ रावणदर्‍चक लाम नातला॥ जैसा सुपर्णोच्या जैकलां पुरुषार्थे॥ सर्प बहुल से
लापलि॥७८॥ कि अंकोनि संतांचें स्तवन॥ मनातं कल्पि हाय दुर्जन॥ कि पातिर तेच्याधर्मेप
रिसोन॥ विभिचारिणि विटलि॥७९॥ असें सनकादि आटुनिर जनिचर॥ सिध्थाश्रमवासि
रणरंग धिर॥ रणमंडळि रघुविर॥ कैसा ये केला शोभला॥८०॥ जैसें माह्राकल्पीं सर्व सरु
रे॥ मग येकलें परब्रह्म उरे॥ कि समस्त लोपउनि नक्षेत्रें॥ येकला दिनकर उगवे जैसा॥८१॥ ॥६॥
जैशि रात्र निरसला उटे जाण॥ तैसे यज्ञमंडपां तुनि ब्राह्मण॥ भेटलि रामाशि धांवोन॥ ब्र
ह्मानंदे करोनियां॥८२॥ किं सुक्ति वेगळे मुक्ताफळ॥ दिसे जैसें परम तेजाळ॥ कि प्रपंच त्यागें निर्मळ॥

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

७॥

योगेश्वर विलसे जैवि॥८३॥ जटरिं अन्नपाक होय वेग॥ परि गर्भोशि ढकान लोग॥ किंजा
निवद्धि लत्तापत्र यभोग॥ परि ऊंलर नभंगे सर्वथा॥८४॥ तैसे यज्ञमंडपासहि त्तविप्र॥र
घोलमे रक्षिले साचार॥ पुर्ण जाला मखसमग्र॥ श्रीरघुविर प्रतापें॥८५॥ विश्वामित्राशि
नावरे प्रेम॥ म्हणवद्धा मज्झिया श्रीराम॥ सहस्रवदना तुझि महिमा॥ नवर्णवे च्चि सर्वथा
॥८६॥ कौशिकाशि म्हणें ति ऋषि जन॥ श्रीराम पुर्ति था कुटि सा ऊण॥ पर्वताकार राक्षस सं
व्हारन॥ केसे क्षणमात्रें टाकिले॥८७॥ विश्वामित्र हास्यवदन॥ ऋषिसे देत प्रतिवचन॥ म्ह
ण आदित्यमंडकिं दिसे लाहान॥ परि पृथ्विवरि त्रेकाश॥८८॥ थाकुंटा दिसे केलज्ञा उद्भव॥ परि
उदरीं साठवला जक्षार्णव॥ कि वामनरुप धरि केशव॥ परि दोन पाउ ब्रह्मांड केले॥८९॥ दिसे
इंद्राचिं वज्र लाहान॥ परि केले पर्वतांचे बहु चुर्ण॥ पोंडसहदई बुध्धी दिसे सान॥ आब्रह्मभु

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai joint project

वन व्यापिलें॥९०॥ ते साराम धाकुटा दिसे तुह्मा॥ परिब्रह्मादिकां न कळे महिमा॥ पुराणपुरुष हा प
॥७॥ रमात्मा॥ भक्तरक्षणा अवतरला॥९१॥ असो भुताव कियान ल्यासेथ॥ तेहिं भक्षिलि राक्षसत्रते॥
यज्ञमंडपा भोंवते॥ शुध्य केले भुमंडळा॥९२॥ तो जाले मिथुकेश्वराचे पत्र॥ तें स्वयें वाचि विश्वामि
त्र॥ सवेंचि उनि समस्त विप्र॥ सैवरालागि येईजे॥९३॥ ते दिवशि बहुत सोहळा॥ सिध्याश्र
मि कौशिकें केला॥ ब्राह्मणभोजन जालियासकळां॥ वस्त्रे अळंकार दिधले॥९४॥ जेथें
साह्य श्रीराम आपण॥ तेथें काहि न दिसे न्युन॥ बहुत दक्षणा देउनि ब्राह्मण॥ विश्वामि
त्रे तोषविले॥९५॥ असो जालिया सेवकार जानि॥ कौशिक निजेला स्वसदनि॥ रामलक्षुम
ण पुढें घेउन॥ सुखें करुनि प्रौढला॥९६॥ साक्षात शेषनारायण॥ कौशिक निजेला पुढें घे ॥७॥
उन॥ निद्रा नव्हे ते समाधिपुर्ण॥ उन्मनि बोंबाकुनिटाकवि॥९७॥ हृदई धरुनि निजकांता॥

84

शेजे निजलि जे लक्षता॥ मजगमे जैसें पाहातां॥ केवळ पशु पडियेला॥९८॥ राम स्मरण वि
णभोजन॥ जैसें भस्मी घालेलें अवदान॥ जेयन पुरुषा सन के अर्पण॥ धर्म तो विअधर्म जाणि
जे॥९९॥ सम प्राप्ति विण देख॥ नाशिलि कुरामुलिका उदक॥ तरि तेपिशाचें नरवोकख॥ भुल
के मुर्ख जाणिजे॥१००॥ श्रीराम प्राप्ति विण ज्ञान॥ याचें नाव अज्ञान॥ विद्या त्याच अविद्या पु
र्ण॥ धर्म तो अधर्म जाणिजे॥१॥ असो धन्य धन्य भाग्य कौशिकाचें॥ पुढें घेउन निधान वैकु
ष्टिचें॥ घेउन आदला साच॥ नहि चित्तिलें वास त्या॥२॥ निद्रा पडलि जों रुषीस निश्चितीं॥
तों जागे जाले दोघे दाशरथि॥ श्रीराम ह्मणे सौमित्रा प्रति॥ परियेशिय कजिव लगा॥३॥
आह्मि कधिं जाउं अयोध्येसि॥ पाहु दशरथाचा वदन शशि॥ बोलतां श्रीरामाच्या लोच
नासि॥ अश्रु आले ते धवां॥४॥ तों जागा जाला गाधिसुत॥ दोघा त्यागोपि असे जैकत॥

9

कुंरफुंदोनिबोलेरघुनाथ॥श्रीदशरथदेखोंकधिं॥५॥सकळरायांचेमुगुटयेकसरिं॥नमस्का
रकरितातळवसरिं॥पडलिदशरथाच्यात्रपदावरि॥किह्रिंपडलिंचरणितेणें॥६॥तेचरण
॥८॥ मिकधिदेखेन॥दशरथाच्यापादुकाघेउन॥दिव्यरत्नीमंडित्वपुर्णे॥मिटाकेनउभाकधिं॥७॥
जेळयोध्यापत्तिचिपहराणि॥कौशल्याजामुनिरेडननि॥लेअस्यतछुशहाहुउनि॥वाटपा
तलअसेल॥८॥ऐसेंविश्वामित्रेंओळकैले॥उटानिरामाशिहर्दईधरिलें॥ह्मणेबारेजन
का॥चेंपत्रआलें॥उदैकआउमिथुळेशि॥९॥तथेंकेवळविजईशिता॥तेतुजघालिलमा
करघुनाथा॥कौशल्यसहितदशरथा॥तेवतुजभेटविन॥१०॥तुंजगद्गुरुरामचंद्रा॥दा ॥८॥
विशिलोकलिळाचरित्र॥असोउदयाचळिंप्रघटेरविचक्र॥सारिलिविप्रनित्यनेमा॥११॥
घेउनिऋषेश्वरांचेभार॥श्रीरामआणिसौमित्र॥निघताजालाविश्वामित्र॥मिथुळापंथेंतेकाळिं॥१२॥

9A

चरण चालि ऋषिचा ळति॥ ह्मणो निरखुटा को निरघुपति॥ चरणिचा ळसां जगति॥ धन्य जाल्यें
ह्मण नसे॥१३॥ दोहिं बाहिं रुषि आणि सौमित्र॥ मध्यें जगद्घराजिव नेत्र॥ जो घनशाम च्यारु
गात्र॥ केसा शाम ळाते काळि॥१४॥ पुर्विं मथावया क्षिर समुद्र॥ निघाला जेव्हां क्षिराब्धीवर॥
लेव्हां ब्रह्मा आणि उमावर॥ दोहिं भागिं शोभले तेवि॥१५॥ किंवा शशिमंडळे दोंभागिं लखलु
खित॥ ह्मा भतिभृगुतनय अंगिरासुत॥ किंवा स्वचक्र विराजत॥ कि विष्णुसं दोहिं भागिं
॥१६॥ असो ऐसा चालिला रघुनाथ॥ [illegible] आपुले ले आश्रम दावित॥ ठाई ठाई बैसानि
रघुनाथ॥ पुजा करिति आदरें॥१७॥ समस्तांच्या करित उध्धार॥ पुढें जात जगदाध्धार॥ पुढें
चंड शिळा ल दुर्धर॥ क्षिण्दरविलि राघवें॥१८॥ रामचरणरज लवे कें॥ वायुसंगें पुढें धांव
ले॥ शिळेवरि जाउन बैसले॥ नवल जाळें अद्भुत॥१९॥ अहिल्ये शिळेशि लाविला चरण॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

जैसें वाणी तिक विजन ॥ तरि अहिल्या कैन्या ब्रह्म कन्या पुर्ण ॥ गौतमाचि निज पत्नि ॥२०॥ ब्रा
॥९॥ ह्मण पत्नि ते माहासति ॥ तिस पायला विरंचुपति ॥ हेन घडे चि निश्चिति ॥ बरवें संतिं वि
चारिजे ॥२१॥ असा चरणरज ते वेंका ॥ कां पों लागलि चंडशिका ॥ विश्वामित्रा प्रति घनसां
वळा ॥ पुसता जाला रत्नांस ॥२२॥ ह्मणे रुपि हें न वळवतें स ॥ थरथरां शिळा कां कांपत ॥
जैसा चंद्रोदय हु कुहु कु होत ॥ दिव्य रु[illegible] स्त्रिये ॥२३॥ परम सौभाग्य वलि द्धुमाध
र ॥ जे चंपक वर्ण सुकुमार गौर ॥ रंभा उर्वशि ह्मणति सुंदर ॥ परिईजवरो नि वोवाळि
जे ॥२४॥ मस्तकिं चरु कलि केश भार ॥ [illegible]ले वाहिल सुंदर ॥ मज वाटति ईश्रादि सुर
वर ॥ इचे पोटिं जन्मले ॥२५॥ किंहु आदि भवानि साचार ॥ आह्मास आलि सामोरं ॥ ॥९॥
कि कोणि ऋषिपत्नि सुंदर ॥ निद्रा घेउनि उठिलि ॥२६॥ कि यडिलि होति मुर्छा येउन ॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai.

ना किंनिघालि पाँ किंहुनि॥ किं कोणि रा किलि वधुनि॥ त्राणयेउनि उटिलि आलो॥२०॥ किं को
णि केले शासन॥ बैसलि हालिरु सोन॥ किंतुम चित्तपक्रिया संपुर्ण॥ येणे रूपें आकारलि॥२१॥
10 A मग विश्वामित्र ह्मणे राजिवनेत्रा॥ हे ब्रह्म कन्या परम पवित्र॥ पतिनें श्रापिलो मद नारिमि
त्रा॥ शिळारूप जालि हे॥२२॥ श्रीराम ह्मणे माहा रुषि॥ अहिल्या शिळा जालि केशि॥ तो
रलां त मज पाशिं॥ कृपा करुनि सांगि जे॥२३॥ रुषि ह्मणे विरंचिने ब्रह्मांड रचिले॥ चि
त्रविचित्र रूप विस्तारले॥ सकळ मांडिलें विशद केले॥ अहिल्येचें रूप पैं॥२४॥ देखोनि पर
म सुंदर॥ तिस मागों येति बहुत वर॥ कैसि इच्छा द्यावाशि पडला विचार॥ से वरथार अरं भिले
॥२५॥ ब्रह्मा बोलता जाला आपण॥ दोंप्रहरां स पृथ्वि प्रदक्षणा करुन॥ येईल पुढें पुर्ण॥
त्यास देईन अहिल्या॥२६॥ ऐकोनि ऐशिया पणाशि॥ धांवों लागले देव रुषि॥ यक्ष ग

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(11)

णागथवें तापसि ॥ पृथ्वि प्रदक्षणेशि चालिले ॥३४॥ त्यां तव अवघ्यां पुढें अमरपति ॥ ऐरावत
॥१०॥ रुढ थांवे शिघ्र गति ॥ इतर लोकपाळहि थांवलि ॥ वहनि बैसोनि आपुल्या ॥३५॥ येक उर्ध्व
पंथें जाति ॥ येक समिर गतिं भुमि वरथां वलि ॥ येक मार्गि आडरवळोनि पडति ॥ सर्वें चिपळ
तिउठोनियां ॥३६॥ ईकडे तों गौतम मुनि ॥ गौ[illegible]त स्नान करुनि ॥ बाहेर येतो नयनि ॥
द्विमुखि कपिला देखिलि ॥३७॥ गायि[illegible]नपोन ॥ विधियुक्त प्रदक्षणा केल्या तिन ॥
सावेरि नि वैक अनुष्ठान ॥ गौतमे केलें सा[illegible]काशां ॥३८॥ सत्यलोका शि आला परतोन ॥
ह्मणि पाहे कमळासन ॥ तों प्रदक्षणा कर[illegible]ला ॥ करुनि आला गौतम मुनि ॥३९॥ विधिस्व
णथ न्य झालें ॥ अहिल्लेचें भाग्य फळलें ॥ तात्काळ ते घोंशि लग्न लाविलें ॥ यथाविधि ॥१०॥
पाणिग्रहण ॥४०॥ तों अवघ्यां पुढें अमरपति ॥ धांवत आला शिघ्र गति ॥ वधुवरें देखोनियां चित्ति ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com